

ІНТЕГРОВАНА МОДЕЛЬ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ
ФІНАНСОВОЮ СТІЙКІСТЮ В АГРАРНОМУ БІЗНЕСІINTEGRATED MODEL OF ANTI-CRISIS MANAGEMENT
OF FINANCIAL STABILITY IN AGRICULTURAL BUSINESS

У статті розкрито концептуальні та практичні засади побудови інтегрованої моделі антикризового управління фінансовою стійкістю аграрних підприємств. Запропонована модель ґрунтується на принципах системності, комплексності й інноваційності, поєднує класичні та сучасні підходи до ідентифікації та оцінювання ризиків, а також впровадження цифрових інструментів для оперативного прийняття управлінських рішень. Детально охарактеризовано структуру моделі, визначено етапи її впровадження: від діагностики до коригування дії. Розкрито значення використання показників ліквідності, фінансової стійкості та грошових потоків, що дозволяє підвищити точність оцінки фінансового стану підприємства. Визначено соціальну, економічну та екологічну цінність впровадження моделі. Зроблено висновок щодо необхідності подальшого розвитку цифрових рішень для зміцнення фінансової стійкості аграрного сектора.

Ключові слова: фінансова стійкість, аграрний бізнес, антикризове управління, ризик-менеджмент, цифрові технології, інтегрована модель.

The article presents a comprehensive framework for developing an integrated anti-crisis management model of financial stability in agricultural enterprises. The relevance of the study is determined by the escalating impact of war, economic, market, and climate risks that challenge the viability and resilience of the Ukrainian agrarian sector. The model is based on systematicity, complexity, proactivity, and innovation principles, combining classical and modern risk management approaches. Special emphasis is placed on integrating digital technologies – business intelligence systems, IoT sensors, and machine learning tools – which enhance monitoring and decision accuracy under uncertainty. The model includes interconnected stages: diagnostics and risk identification, quantitative and qualitative risk assessment, strategic planning and scenario modeling, implementation of anti-crisis measures, and continuous monitoring with corrections. The study describes key liquidity, solvency, and cash flow indicators critical for evaluating agricultural businesses' financial state given industry seasonality and volatility. Research findings demonstrate that effective integrated anti-crisis management results in measurable operational efficiency improvements, showing reduced losses during crises and enhanced response speed to threats. Digital transformation delivers substantial benefits, including resource optimization, and enhanced decision-making through real-time analytics. Implementation provides economic benefits – reduced losses, increased crisis reaction speed, improved forecasting – plus social and environmental gains including sustainable development and transparency. Practical results indicate agricultural enterprises utilizing comprehensive frameworks achieve higher financial stability. The article concludes with recommendations for further advancing digital transformation in agricultural anti-crisis financial management to strengthen the overall stability and competitiveness of the sector in the face of multifaceted uncertainty.

Key words: financial stability, agricultural business, anti-crisis management, risk management, digital technologies, integrated model.

УДК 658.15:338.43:005.334

DOI: <https://doi.org/10.32782/dees.18-38>

Кисельов І.А.¹

аспірант кафедри фінансів,
банківської справи та страхування,
Уманський національний університет

Kiselov Ivan

Uman National University

Постановка проблеми. Фінансова стійкість аграрних підприємств в Україні є критичним фактором їхньої життєздатності й здатності до розвитку, особливо в умовах підвищеної турбулентності зовнішнього середовища. Військові дії, економічні шоки, нестабільність валютного курсу, інфляційні процеси, порушення логістичних ланцюгів та зростання кредитних ризиків значно ускладнюють діяльність аграрного бізнесу, підвищуючи ймовірність втрати фінансової стійкості та банкрутства навіть у економічно спроможних суб'єктів господарювання. Традиційні підходи до забезпечення фінансової стійкості здебільшого фокусуються на статичних показниках платоспроможності, автономії та рентабельності, і не враховують комплексної дії багатфакторних ризиків, характерних для сучасного аграрного сектору. Водночас у світовій та національній практиці поступово зростає попит на розробку інтегрованих моделей антикризового управління, які б поєднували класичні фінансові

індикатори, елементи ризик-менеджменту, цифрові інструменти моніторингу та сценарне планування.

Незважаючи на наявність ґрунтовних теоретичних напрацювань і окремих практичних рекомендацій щодо забезпечення фінансової стійкості, досі залишається відкритим питання формування єдиної інтегрованої антикризової моделі управління для аграрного бізнесу, яка б враховувала специфіку галузі, дозволяла оперативно ідентифікувати кризові ознаки та ефективно реагувати на дестабілізуючі чинники у режимі реального часу. Саме це обумовлює актуальність дослідження, спрямованого на розробку й обґрунтування концептуальних засад і практичного механізму функціонування інтегрованої моделі антикризового управління фінансовою стійкістю аграрних підприємств.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Огляд сучасних наукових праць засвідчує значну увагу вітчизняних і зарубіжних науковців до питання фінансової стійкості аграрних підприємств

¹ ORCID: <https://orcid.org/0009-0004-6834-5774>

в умовах кризових впливів і невизначеності. Зокрема, у статті О. Базилінської, О. Панченко та В. Суровця [1] ґрунтовно розглянуто фактори впливу на фінансову стійкість агропідприємств, зокрема макро- та мікроекономічні ризики, специфіку галузі, залежність від державної підтримки й цінових коливань. Автори підкреслюють, що традиційні коефіцієнтні підходи часто є недостатніми для глибокої оцінки стійкості, оскільки не враховують комплексної взаємодії різноспрямованих чинників, особливо в період турбулентності економічного середовища.

У дисертаційному дослідженні А. С. Лесюк [2] запропоновано комплексний підхід до аналізу фінансового стану сільськогосподарських підприємств, що передбачає поєднання класичних показників із сучасними інструментами прогнозування ймовірності банкрутства. У межах дослідження детально проаналізовано індикатори кризових явищ і розроблено алгоритми для оперативного реагування, що надзвичайно актуально в сучасних умовах.

Питанням ідентифікації ризиків у фінансовому управлінні аграрного сектору України в умовах воєнного конфлікту присвячена стаття О. Семененка, У. Добровольського, С. Василенка, М. Ярмольчика та В. Таргонського [3]. Автори аналізують специфіку управління фінансовими ресурсами агропідприємств, виділяють ключові загрози, зокрема валютні коливання, інфляційний тиск, порушення логістики та зростання кредитних ризиків.

С. Халкатур, С. Качула, В. Олексюк, М. Кравченко та С. Клименко [4] у статті детально розглядають антикризове управління як базу для формування фінансового механізму сталого розвитку аграрного бізнесу. Автори виділяють структурні елементи інтегрованої антикризової моделі, до яких належать моніторинг фінансових ризиків, сценарне планування та впровадження адаптивних управлінських рішень. Наголошується, що ефективність антикризового управління суттєво підвищується за умови комплексного використання фінансових інструментів, оптимізації потоків капіталу й застосування інноваційних методів оцінки стійкості.

У публікації Д. Пилипенка, Н. Шевченко та М. Пилипенка [5] здійснено аналіз економічних ризиків аграрних підприємств України, висвітлено сучасні загрози їхній фінансовій безпеці та запропоновано стратегії пом'якшення наслідків кризових явищ. Важливим аспектом цієї роботи є наголос на необхідності впровадження інтегрованого підходу до управління ризиками й формуванням фінансових резервів, що узгоджується із загальною логікою антикризового управління в аграрному секторі.

Виділення раніше не вирішених частин загальної проблеми. Отже, узагальнення сучасних наукових джерел свідчить про актуальність і наукову

обґрунтованість інтегрованого підходу до антикризового управління фінансовою стійкістю в аграрному бізнесі. Попри значний науковий доробок щодо окремих аспектів фінансової стійкості, низка важливих питань досі залишається недостатньо висвітленою та потребує подальшого уточнення. Зокрема, більшість існуючих досліджень зосереджуються або на оцінці впливу окремих ризиків і факторів на фінансову стійкість агропідприємств, або на розробці окремих елементів антикризового менеджменту. Водночас комплексна інтегрована модель, яка б поєднувала усі ключові компоненти ще не знайшла свого цілісного наукового та практичного відображення. Саме ці наукові прогалини зумовлюють актуальність подальших досліджень і стають підґрунтям для формування мети цієї статті.

Формування цілей статті. Метою цієї статті є розробка та наукове обґрунтування інтегрованої моделі антикризового управління фінансовою стійкістю аграрних підприємств, що поєднує сучасні інструменти моніторингу, комплексний ризик-менеджмент, цифрові технології та сценарне планування з урахуванням специфіки функціонування агробізнесу в умовах багатofакторної невизначеності.

Виклад основного матеріалу дослідження. Аграрний сектор економіки вирізняється впливом численних внутрішніх і зовнішніх ризиків, а підприємства галузі стикаються з природно-кліматичними, ринковими, операційними, фінансовими, соціальними, політичними та іншими загрозами. Розробка інтегрованої моделі антикризового управління фінансовою стійкістю аграрних підприємств ґрунтується на системному підході, який враховує фактори впливу на фінансовий стан підприємства, інтеграцію традиційних та інноваційних методів оцінки і управління, а також використання сучасних цифрових технологій для підвищення ефективності та оперативності прийняття управлінських рішень. Концептуальною основою моделі є принципи системності, комплексності, проактивності, адаптивності та інноваційності, які забезпечують цілісний підхід до управління фінансовою стійкістю та дозволяють аграрним підприємствам не лише ефективно реагувати на кризові ситуації, але й попереджати їх виникнення через раннє виявлення негативних тенденцій та своєчасне вжиття коригуючих заходів. Аграрні підприємства функціонують в умовах впливу численних ризиків, які можна систематизувати за різними ознаками залежно від джерел походження, характеру впливу, можливості контролю та ступеня прогнозованості (табл. 1).

Класифікація ризиків показує, що найбільший вплив на фінансову стійкість аграрних підприємств мають фінансові та кліматичні ризики, які характеризуються критичним рівнем впливу та потребують особливої уваги при розробці антикризових

стратегій. Фінансові ризики пов'язані з борговими зобов'язаннями, доступністю кредитних ресурсів, зміною процентних ставок та валютними коливаннями, особливо актуальними в умовах війни та економічної нестабільності [6]. Кліматичні ризики включають не лише традиційні погодні коливання, але й екстремальні явища, частота та інтенсивність яких зростає внаслідок глобальних кліматичних змін. Виробничі та ринкові ризики, хоча і мають високий рівень впливу, є більш прогнозованими та контрольованими через застосування сучасних агротехнологій, систем моніторингу та аналітичних інструментів. Інституційні, особистісні та технологічні ризики характеризуються середнім рівнем впливу, але їх кумулятивний ефект може значно ускладнювати управління фінансовою стійкістю підприємства [6].

Ефективна система оцінки фінансової стійкості аграрних підприємств повинна базуватися на комплексному використанні традиційних фінансових показників та інноваційних індикаторів, що відображають специфіку галузі та сучасні вимоги до прозорості і оперативності фінансової звітності (табл. 2).

Наведена система показників фінансової стійкості відображає багатовимірний підхід до оцінки фінансового стану аграрних підприємств, де традиційні коефіцієнти ліквідності та фінансової

стійкості доповнюються показниками грошових потоків, які забезпечують більш динамічну та точну оцінку платоспроможності підприємства. Показники ліквідності характеризують здатність підприємства виконувати свої короткострокові зобов'язання і є особливо важливими для аграрних підприємств з урахуванням сезонності виробництва та нерівномірності надходження доходів [2]. Показники фінансової стійкості відображають довгострокову здатність підприємства зберігати фінансову рівновагу та розвиватися за рахунок власних ресурсів, що особливо важливо в умовах обмеженого доступу до зовнішнього фінансування. Показники грошових потоків набувають особливого значення в сучасних умовах, оскільки вони відображають реальну здатність підприємства генерувати грошові кошти від операційної діяльності та забезпечувати фінансування розвитку без залучення зовнішніх ресурсів [2].

Інтегрована модель антикризового управління фінансовою стійкістю складається з п'яти взаємопов'язаних компонентів, кожен з яких виконує специфічні функції та використовує відповідні цифрові інструменти для досягнення максимальної ефективності антикризових заходів (табл. 3).

Компонент діагностики та моніторингу є первинною ланкою системи антикризового управління і забезпечує безперервне спостереження за

Таблиця 1

Класифікація ризиків та їх вплив на аграрні підприємства

Тип ризику	Характеристика	Рівень впливу
Виробничі ризики	Невизначеність у природних процесах росту культур і тварин	Високий
Фінансові ризики	Ризики, пов'язані з борговими зобов'язаннями та кредитуванням	Критичний
Ринкові ризики	Невизначеність цін на продукцію та засоби виробництва	Високий
Інституційні ризики	Зміни в державній політиці, законодавстві, регулюванні	Середній
Особистісні ризики	Проблеми зі здоров'ям, кваліфікацією персоналу	Середній
Кліматичні ризики	Зміни погодних умов, стихійні лиха, екстремальні явища	Критичний
Технологічні ризики	Збої в роботі техніки, застарілість обладнання	Середній

Джерело: власна розробка автора

Таблиця 2

Основні показники інтегрованої моделі оцінки фінансової стійкості аграрних підприємств

Група показників	Назва показника	Формула розрахунку	Нормативне значення
Показники ліквідності	Коефіцієнт поточної ліквідності	Оборотні активи / Поточні зобов'язання	≥ 1,5
	Коефіцієнт швидкої ліквідності	(Оборотні активи – Запаси) / Поточні зобов'язання	≥ 1,0
	Коефіцієнт абсолютної ліквідності	Грошові кошти / Поточні зобов'язання	≥ 0,2
Показники фінансової стійкості	Коефіцієнт автономії	Власний капітал / Валюта балансу	≥ 0,5
	Коефіцієнт фінансового левериджу	Позиковий капітал / Власний капітал	≤ 1,0
	Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними коштами	Власні оборотні кошти / Оборотні активи	≥ 0,1
Показники грошових потоків	Коефіцієнт покриття грошовими потоками	Грошовий потік від операційної діяльності / Поточні зобов'язання	≥ 0,4
	Коефіцієнт адекватності грошового потоку	Вільний грошовий потік / Капітальні витрати	≥ 1,0

Джерело: складено автором за [2]

Основні компоненти інтегрованої моделі оцінки фінансової стійкості аграрних підприємств

Компонент моделі	Ключові функції	Очікувані результати	Цифрові інструменти
Діагностика та моніторинг	Виявлення кризових сигналів, збір даних	Раннє виявлення загроз, прозорість процесів	BI-системи, IoT-сенсори
Оцінка ризиків	Кількісна оцінка ймовірності та наслідків ризиків	Пріоритизація ризиків, оптимізація ресурсів	ML-моделі прогнозування, експертні системи
Стратегічне планування	Розробка сценаріїв та антикризових стратегій	Готовність до різних сценаріїв розвитку	ERP-системи
Реалізація заходів	Впровадження запланованих заходів	Швидке реагування на кризові ситуації	Автоматизовані workflow, блокчейн
Контроль та коригування	Відстеження ефективності, адаптація стратегії	Безперервне покращення системи управління	Аналітичні панелі, системи раннього попередження

Джерело: власна розробка автора

ключовими фінансовими та операційними показниками підприємства через використання BI-систем та IoT-сенсорів. Системи Business Intelligence дозволяють інтегрувати дані з різних джерел, включаючи фінансову звітність, операційні дані, ринкову інформацію та зовнішні фактори впливу, створюючи єдину інформаційну платформу для прийняття управлінських рішень. IoT-сенсори, встановлені на сільськогосподарській техніці, у складських приміщеннях та на полях, забезпечують збір даних про стан виробничих активів, якість продукції, погодні умови та інші фактори, що впливають на операційну ефективність та фінансові результати підприємства [7].

Компонент оцінки ризиків використовує ML-моделі прогнозування та експертні системи для кількісної оцінки ймовірності настання ризикових подій та їх потенційного впливу на фінансовий стан підприємства. Машинне навчання дозволяє аналізувати великі масиви історичних даних, виявляти приховані закономірності та будувати прогностичні моделі, які враховують множини факторів впливу одночасно.

Стратегічне планування як компонент інтегрованої моделі передбачає використання ERP-систем для розробки різних варіантів розвитку подій та відповідних антикризових стратегій. Сценарне планування дозволяє аграрним підприємствам підготуватися до різних варіантів розвитку ринкової ситуації, погодних умов, політичних змін та інших факторів невизначеності. ERP-системи інтегрують всі аспекти діяльності аграрного підприємства, від планування виробництва та управління запасами до фінансового обліку та управління персоналом, забезпечуючи цілісний підхід до стратегічного планування [7].

Сучасні ERP-рішення для аграрного сектору включають спеціалізовані модулі для управління польовими роботами, моніторингу стану посівів, планування збору врожаю, управління тваринництвом та дотримання вимог сертифікації і трасування продукції. Реалізація заходів здійснюється через автоматизовані workflow та блокчейн-рішення, які

забезпечують швидке та точне виконання запланованих антикризових дій. Автоматизовані робочі процеси дозволяють стандартизувати послідовність дій у кризових ситуаціях, зменшити час реагування та мінімізувати ризик людських помилок. Блокчейн-технології забезпечують прозорість та незмінність записів про виконання антикризових заходів, що особливо важливо для документування дій у кризових ситуаціях та забезпечення підзвітності перед зацікавленими сторонами, включаючи інвесторів, кредиторів та регуляторні органи [7].

Компонент контролю та коригування використовує аналітичні панелі та системи раннього попередження для відстеження ефективності впроваджених антикризових заходів та своєчасного внесення необхідних корективів у стратегію управління. Аналітичні панелі забезпечують візуалізацію результатів виконання антикризового плану, порівняння фактичних показників з плановими значеннями та ідентифікацію областей, які потребують додаткової уваги. Системи раннього попередження використовують алгоритми машинного навчання для виявлення аномалій у поведінці ключових показників та автоматичного сповіщення про потенційні загрози фінансовій стійкості підприємства. Ці системи можуть аналізувати не лише внутрішні дані підприємства, але й зовнішню інформацію, включаючи ринкові тенденції, погодні прогнози, зміни в законодавстві та інші фактори, що можуть вплинути на фінансовий стан підприємства.

Практична реалізація інтегрованої моделі передбачає поетапний підхід (рис.1). Важливим аспектом реалізації моделі є забезпечення кібербезпеки та захисту даних, оскільки інтегрована система оперує великими обсягами чутливої фінансової та операційної інформації. Це вимагає впровадження багаторівневої системи захисту, включаючи шифрування даних, контроль доступу, регулярні аудити безпеки та резервне копіювання критично важливої інформації. Особливу увагу слід приділити забезпеченню відповідності вимогам законодавства про захист персональних даних та фінансової звітності.

Рис. 1. Етапи впровадженні інтегрованої моделі антикризового управління фінансовою стійкістю аграрних підприємств

Джерело: власна розробка автора

Економічна ефективність впровадження інтегрованої моделі антикризового управління може оцінюватися через показники зниження фінансових втрат від кризових ситуацій, підвищення швидкості реагування на загрози, покращення точності прогнозування та зростання загальної прибутковості підприємства.

Соціальні та екологічні аспекти впровадження інтегрованої моделі включають сприяння сталому розвитку аграрного виробництва, покращення умов праці, підвищення прозорості діяльності та зміцнення довіри з боку споживачів та партнерів. Використання цифрових технологій дозволяє оптимізувати використання природних ресурсів, зменшити негативний вплив на навколишнє середовище та забезпечити дотримання екологічних стандартів виробництва.

Інтеграція принципів ESG у систему антикризового управління сприяє формуванню довгострокової стійкості бізнесу та відповідає сучасним тенденціям розвитку відповідального підприємства. Впровадження інтегрованої моделі також сприяє розвитку людського капіталу через

підвищення кваліфікації працівників, розширення їх цифрових компетенцій та створення більш привабливих робочих місць у сільській місцевості. Це особливо важливо в контексті демографічних викликів, з якими стикається аграрний сектор України, включаючи старіння сільського населення та міграцію молоді до міст.

Висновки. Розроблена інтегрована модель антикризового управління фінансовою стійкістю аграрних підприємств представляє комплексне рішення, яке поєднує традиційні методи фінансового аналізу з сучасними цифровими технологіями та інноваційними підходами до ризик-менеджменту. Модель базується на п'яти взаємопов'язаних компонентах, кожен з яких використовує специфічні цифрові інструменти для максимізації ефективності антикризового управління. Практичне впровадження моделі дозволяє аграрним підприємствам значно підвищити швидкість виявлення та реагування на кризові ситуації, покращити точність прогнозування фінансових показників та оптимізувати використання ресурсів для підтримання фінансової стійкості.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Базилінська О., Панченко О., Суворець В. Фактори впливу на фінансову стійкість агропідприємств. *Ефективна економіка*. 2020. № 1(21). С. 301–308. DOI: [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2020-1\(21\)-301-308](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2020-1(21)-301-308)
 2. Лесюк А. С. Комплексний аналіз фінансового стану та прогнозування ймовірності банкрутства сільськогосподарських підприємств : дис. ... д-ра філософії : 051 – економіка (фінанси аграрного сектору); Полтавська державна аграрна академія. Полтава, 2021. 258 с. URL: <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/7346/dysertaciyaesyuk.pdf> (дата звернення 05.07.2025)
 3. Semenenko O., Dobrovolskyi U., Vasylenko S., Yarmolchuk M., Tarhonskyi V. Risks of managing financial resources of the agricultural sector of Ukraine in the zone of military conflict: Challenges, threats, ways of counteraction *Ekonomika APK*. 2024. Vol. 31, No. 3. P. 65–75. URL: <https://eapk.com.ua/en/journals/tom-31-3-2024/riziki-upravlinnya-finansovimi-resursami-agrarnogo-sektoru-ukrayini-v-zoni-viyskovogo-konfliktu-vikliki-zagrozi-shlyakhi-protidiyi> (дата звернення 05.07.2025)
 4. Khalkatur S., Kachula S., Oleksiuk V., Kravchenko M., Klymenko S. Anti-crisis management as a basis for the formation of a financial mechanism for the sustainable development of agricultural business *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики*. 2023. Вип. 5 (52). URL: <https://fkd.net.ua/index.php/fkd/article/view/4169/3954> (дата звернення 05.07.2025)
 5. Pylypenko D., Shevchenko N., Pylypenko M. Economic risks of agricultural enterprises in Ukraine: Analysis of threats and mitigation strategies to ensure financial security. *Economic Forum*. 2025. Vol. 15, No. 1. P. 58–73. URL: https://econstor.eu/bitstream/10419/318706/1/EF_15_1_2025_058-073.pdf (дата звернення 05.07.2025)
 6. Davydenko N., Oliinyk L., Orolohopulo K. Forecasting bankruptcy of agricultural enterprises under current conditions. *Economics and Business Management*. 2022. Vol. 13, No. 4. Pp. 36–45. DOI: [https://doi.org/10.31548/economics13\(4\).2022.36-45](https://doi.org/10.31548/economics13(4).2022.36-45)
 7. Карбовська Л., Кришталь Г. О., Ліщенко А. В. Досвід цифровізації аграрних підприємств країн ЄС: можливості та бар'єри. *Наукові записки Львівського університету бізнесу та права*. 2023. Вип. 39. С. 466–472. URL: <https://nzlubp.org.ua/index.php/journal/article/view/1146> (дата звернення 05.07.2025)
- [Factors influencing the financial stability of agricultural enterprises]. *Efektivna ekonomika – Effective Economy*. no. 1(21), pp. 301–308. DOI: [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2020-1\(21\)-301-308](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2020-1(21)-301-308) (accessed July 05, 2025)
2. Lesiuk A. S. (2021) *Kompleksnyi analiz finansovoho stanu ta prohnouzuvannia imovirnosti bankrutstva silskohospodarskykh pidpriemstv* [Comprehensive analysis of the financial condition and forecasting the probability of bankruptcy of agricultural enterprises]: dys.... kand. ekon. nauk : 051 – ekonomika (finansy ahrarnoho sektoru). Poltava, 258 p. Available at: <https://pdau.edu.ua/sites/default/files/node/7346/dysertaciyaesyuk.pdf> (in Ukrainian) (accessed July 05, 2025)
 3. Semenenko O., Dobrovolskyi U., Vasylenko S., Yarmolchuk M., Tarhonskyi V. (2024) Risks of managing financial resources of the agricultural sector of Ukraine in the zone of military conflict: Challenges, threats, ways of counteraction. *Ekonomika APK – Economy APK* vol. 31, no. 3, pp. 65–75. Available at: <https://eapk.com.ua/en/journals/tom-31-3-2024/riziki-upravlinnya-finansovimi-resursami-agrarnogo-sektoru-ukrayini-v-zoni-viyskovogo-konfliktu-vikliki-zagrozi-shlyakhi-protidiyi> (accessed July 05, 2025)
 4. Khalkatur S., Kachula S., Oleksiuk V., Kravchenko M., Klymenko S. (2023) Anti-crisis management as a basis for the formation of a financial mechanism for the sustainable development of agricultural business. *Finansovo-kredytna diialnist: problemy teorii ta praktyky – Financial and Credit Activity: Problems of Theory and Practice*, no. 5(52). Available at: <https://fkd.net.ua/index.php/fkd/article/view/4169/3954> (accessed July 05, 2025)
 5. Pylypenko D., Shevchenko N., Pylypenko M. (2025) Economic risks of agricultural enterprises in Ukraine: Analysis of threats and mitigation strategies to ensure financial security. *Economic Forum*, vol. 15, no. 1, pp. 58–73. Available at: https://www.econstor.eu/bitstream/10419/318706/1/EF_15_1_2025_058-073.pdf (accessed July 05, 2025)
 6. Davydenko N., Oliinyk L., Orolohopulo K. (2022) Forecasting bankruptcy of agricultural enterprises under current conditions *Economics and Business Management*, vol. 13, no. 4, pp. 36–45. DOI: [https://doi.org/10.31548/economics13\(4\).2022.36-45](https://doi.org/10.31548/economics13(4).2022.36-45).
 7. Karbovska L., Kryshthal H. O., Lishchenko A. V. (2023) Dosvid tsyfrovizatsii ahrarnykh pidpriemstv krain YeS: mozhlyvosti ta bariery [Experience of digitalization of agricultural enterprises in EU countries: opportunities and barriers]. *Naukovi zapysky Lviv'skoho universytetu biznesu ta prava – Scientific Notes of Lviv University of Business and Law*, issue 39, pp. 466–472. Available at: <https://nzlubp.org.ua/index.php/journal/article/view/1146> (accessed July 05, 2025)

REFERENCES:

1. Bazilinska O., Panchenko O., Surovets V. (2020) Faktory vplyvu na finansovu stiikist agropidpriemstv